

LIIKENNEVALIOKUNNAN MIETINTÖ 6/2001 vp

Hallituksen esitys radiolaiksi sekä laeiksi televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain ja yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 22 päivänä toukokuuta 2001 lähettänyt liikennevaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen radiolaiksi sekä laeiksi televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain ja yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta annetun lain 4 §:n muuttamisesta (HE 80/2001 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 26/2001 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Anna-Riitta Wallin, oikeusministeriö
- ylijohtaja Harri Pursiainen, viestintäneuvos Antti Kohtala, neuvotteleva virkamies Mikael Nyberg ja ylitarkastaja Asta Virtaniemi, liikenne- ja viestintäministeriö
- johtaja Kari Koho, tekninen johtaja Pentti Lindfors, kehitysjohtaja Eero Reijonen ja neuvotteleva lakimies Pertti Suortti, Viestintävirasto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Oy Yleisradio Ab
- Suomen Radioiden Liitto SRL
- FiCom
- Telehallintokeskuksen henkilöstö ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esitys

Radiotaajuuksia hyödyntävät viestintäverkot muodostavat tietoyhteiskunnan perusrakenteen. Tietoyhteiskunnan tärkeimpiä raaka-aineita, sähköisessä muodossa olevaa tekstiä, puhetta, kuvaa ja palveluita, siirretään viestintäverkkojen välityksellä nopeasti ja helposti ympäri maailmaa. Tämän vuoksi radiotaajuudet ja niiden

käyttöoikeudet ovat jatkuvasti kasvavan taloudellisen ja poliittisen mielenkiinnon kohteina.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki, jolla kumottaisiin voimassa oleva radiolaki. Laki koskisi radiotaajuuksia ja niiden käytön suunnittelua sekä radiolaitteita ja niiden olennaisia vaatimuksia, hallussapitoa ja käyttöä sekä radioviestinnän suojaamista häiriöiltä. Lisäksi

kahteen viestintäalan lakiin, televisio- ja radio-toiminnasta annettuun lakiin sekä yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoinnin tietoturvasta annettuun lakiin ehdotetaan vähäisiä, lähinnä lakitekniisiä muutoksia. Ehdotuksella saatettaisiin Suomen lainsäädäntö radiolaitteiden osalta vastaamaan Euroopan yhteisöjen radio- ja telepäätelaitteita ja niiden vaatimustenmukaisuuden vastavuoroista tunnustamista koskevia säännöksiä.

Esityksen mukaan Viestintävirasto suunnittelisi edelleen radiotaajuuksien käyttöä. Suunnitelmilla ja niihin perustuvilla taajuuksien käytötarkoitusta koskevilla Viestintäviraston määräyksillä pyrittäisiin osaltaan toteuttamaan lain tavoitteet taajuuksien tasapuolisesta saatavuudesta sekä tehokkaasta, tarkoituksenmukaisesta ja riittävän häiriöttömästä käytöstä. Esityksen mukaan valtioneuvosto vahvistaisi suunnitelman televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoinnissa osoitettujen radiotaajuuksien tarkemmasta käyttösuunnitelmasta.

Esityksen mukaan radiolähetintä koskeva luvanvaraisuus säilyisi silloin, kun lupavaatimus on taajuuksien tehokkaan, tarkoituksenmukaisen ja riittävän häiriöttömän käytön kannalta perusteltua. Sen sijaan kaikki yhteistaajuuksilla toimivat radiolähettimet sekä käyttövalmiudesta pysyvästi poistetut radiolähettimet vapautettaisiin luvanvaraisuudesta. Myös radiolähettimen radioviestintätarkoitukseen liittyvä hallusapito säilytettäisiin valvonnallisista syistä luvanvaraisena silloin, kun radiolähettimen käyttö olisi luvanvaraista. Radiolähetintä ei saisi käyttää, tuoda maahan, pitää kaupan, myydä tai muuten luovuttaa ennen kuin valmistaja on varmistanut, että laite täyttää olennaiset vaatimukset, ja antanut vaatimustenmukaisuudesta kirjallisen vakuutuksen. Viestintäviraston tehtävänä olisi pitää huolta siitä, että markkinoilla olisi vain vaatimukset täyttäviä, vaadittavilla merkinnöil-

lä ja käyttöä koskevilla tiedoilla varustettuja laitteita.

Esityksessä ehdotetaan myös säädettäväksi meriradio- ja radioamatööriviestinnässä vaadittavasta pätevyydestä. Vastaavat säännökset ovat nykyisin radioasetuksessa, ja ne ehdotetaan perustuslaissa asetettujen säädösten vaatimusten vuoksi siirrettäviksi lain tasolle. Radioviestinnän häiriöiden ennaltaehkäisemiseksi säädetyistä toimista huolimatta radiotaajuuksilla esiintyy häiriöitä. Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan, että Viestintävirastolla olisi radioviestinnän riittävän häiriöttömyyden turvaamiseksi viestinnän luottamuksellisuuden estämättä oikeus tarkkailla radioviestintää ja sen teknistä toteutusta. Viestintävirastolla olisi myös oikeus käyttää näin saamia tai sen tietoon saatettuja tietoja häiriön aiheuttajan tunnistamiseksi ja paikantamiseksi. Tietoa radioviestin sisällöstä saisi kuitenkin käyttää ainoastaan, jos se olisi välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tai muun haitallisen häiriön aiheuttajan tunnistamiseksi tai paikantamiseksi. Viestintäviraston erityinen oikeus rajoittuisi siten yleensä radioviestinnän tunnistetietojen hyväksikäyttöön häiriötapausten selvittämisessä. Ainoastaan poikkeuksellisesti Viestintävirastolla olisi oikeus viestinnän sisällön rajoitettuun hyväksikäyttöön silloin, kun ihmishengen tai omaisuuden turvaamiseksi harjoitetun turvallisuusradioviestinnän häiriön tai radioviestinnän muun haitallisen häiriön kiireellinen poistaminen vaatisi välttämättä viestin sisällön rajoitettua hyväksi käyttämistä.

Telehallintokeskuksen nimi on muutettu Viestintävirastoksi 1 päivänä syyskuuta 2001 voimaan tulella lailla (625/2001). Muutos on otettu huomioon tämän esityksen valmistelussa.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena.

Perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta hallituksen esitystä on muutettu huomattavasti. Muutokset koskevat erityisesti lain soveltamista ulkomaalaisten hallussa oleviin radiolähtiimiin, radiolaitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamista ja arviointilaitosta sekä ohjausta ja valvontaa, erityisesti häiriöiden aiheuttajien tunnistamista ja paikantamista koskevaa säännöstä. Muutoinkin hallituksen esitykseen nähden viranomaisten toimivaltuuksia on rajattu ja eräitä lakiin ehdotettuja vaatimuksia on täsmennetty. Viranomaistoiminnan suhteellisuusperiaate ja kansalaisten oikeusturva on otettu paremmin huomioon.

Hallituksen esityksen rakennetta on muutettu myös siten, että esityksessä oleva 3. lakiehdotus ehdotetaan hylättäväksi. Radioviestinnän luottamuksellisuutta koskeva säännös ehdotetaan otettavaksi radiolakiin uudeksi 37 §:ksi ja vastaava vaitiolovelvollisuutta koskeva säännös uudeksi 38 §:ksi. Tämä selkeyttää sääntelyä vähentämällä lainsäädännössä olevia ristikkäisiä viittauksia ja ottaa huomioon sen, että radioviestinnän tekniset ja luonnontieteelliset ominaisuudet poikkeavat huomattavasti televiestinnästä. Asiasisällön puolesta muutoksella ei ole vaikutusta hallituksen esityksen tavoitteisiin.

Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Yksityiskohtaiset perustelut**1. Radiolaki*****1 §. Lain tarkoitus***

Hallituksen esityksen lähtökohta 4 kohdan muotoilulle on ollut toimiluvanvarainen teletointa ja erityisesti matkaviestintaajuudet, joiden ky-

syntä on suurta. On kuitenkin osoittautunut, että vastaavanlaista kysyntää on kohdistunut viime aikoina myös eräisiin muihin telemarkkinalain (396/1997) mukaisessa yleisessä teletointinnassa käytettäviin taajuuksiin, kuten langattomien lähiverkkojen taajuuksiin. Siksi valiokunta ehdottaa, että sana "toimiluvanvaraisessa" korvataan sanalla "yleisessä".

2 §. Lain soveltamisala

3 momentti. Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaisesti valiokunta ehdottaa, että lain soveltamisalaa koskeva asetuksenantovaltuus poistetaan ja lain soveltamisalasta säädetään laissa. Samalla ehdotetaan, että ulkomaalaisia koskevista alemman asteisesta erityissääntelystä luovutaan perustuslain yhdenvertaisuutta koskevan säännöksen vuoksi. Tällöin pääsäännöksi jää, että kaikkiin ulkomaalaisiin sovelletaan Suomen alueella radiolakia. Lain 3 §:n soveltamisalan rajoituksiin sisältyy tästä pääsäännöstä vähäisiä poikkeuksia, jotka perustuvat kansainväliseen vastavuoroisuuteen. Näillä perusteilla valiokunta ehdottaa, että 2 §:n 3 momentti poistetaan tarpeettomana. Soveltamisalan rajoitukset on sisällytetty kokonaisuudessaan lain 3 §:ään.

3 §. Soveltamisalan rajoitukset

1 momentin pykäläviittausta on tarkistettu 34 §:n muutosta vastaavaksi.

Kansainvälisen televiestintäliiton peruskirjaa ja yleissopimusta täydentävän radio-ohjesäännön vastavuoroisten ulkomaalaisten aluksia ja ilma-aluksia koskevien määräysten vuoksi valiokunta ehdottaa 2 ja 3 momentissa säädettäväksi vähäisiä soveltamisalan rajoituksia. Rajoituksella supistetaan suomalaisten radiolakia valvovien viranomaisten oikeuksia tarkastaa ulkomaalaisten alusten ja ilma-alusten radiolaitteita. Nykyisessä lainsäädännössä vastaavat rajoitukset on pantu täytäntöön liikenneministeriön päätöksellä (43/1999) radiolain ja radioasetuksen soveltamisesta Suomen alueella liikkuvassa ulkomaisessa aluksessa tai ilma-aluksessa ole-

van radiolähtetimen hallussapitoon ja käyttöön. Tällaista päätöstä ei tarvitse enää jatkossa antaa.

4 §. Määritelmät

Valiokunta ehdottaa 7 kohdaksi uutta määritelmää radioviestin tunnistamistiedoista. Määritelmä vastaa sitä, mitä tunnistamistiedoista on säädetty yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta annetussa laissa (565/1999). Määritelmä on tarpeen jäljempänä 30 §:ssä tarkoitetun häiriön aiheuttajan tunnistamiseen ja paikantamiseen liittyvässä sääntelyssä.

6 §. Radiotaajuuksien käyttö

Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten valiokunta katsoo, että toimivaltasäännöstä, joka antaa Viestintävirastolle oikeuden antaa määräyksiä radiotaajuuksien käytöstä, on asianmukaista rajoittaa viittauksella kansainvälisiin määräyksiin ja ohjeisiin.

Lakiehdotuksen käsitteistöä ehdotetaan selvennettäväksi. Hallituksen esityksessä omaksuttu häiriön käsite on kaksiportainen: "häiriö" ja erikseen määritelty "haitallinen häiriö". Haitallinen häiriö on lain 4 §:ssä määritelty käsite, jonka merkitys on huomattavasti suppeampi kuin "häiriön" yleiskielinen merkitys. Haitallisen häiriön määritelmä perustuu kansainväliseen radio-ohjesääntöön. Vaikka häiriö ei täyttäisikään lain määritelmän mukaisen haitallisen häiriön edellytyksiä, se voi olla käytännössä erittäin haitalliseksi koettu ja merkittävä radioviestinnän häiriö. Tästä syystä sanaa "häiriö" ei voida korvata sanoilla "haitallinen häiriö", kuten eräissä asian tuntijalausunnoissa ehdotettiin. Sen sijaan valiokunta katsoo, että sanan "häiriö" eteen voidaan selventäväksi ja toimivaltaa rajoittavaksi määreeksi lisätä sana "radioviestinnän". Samalla lain käsitteistö yhdenmukaistuu suhteessa Viestintäviraston tehtäviin, joista säädetään 26 §:n 3 kohdassa. Ehdotettu muutos toistuu useissa lainkohdissa.

7 §. Radiolupa

Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaisesti valiokunta ehdottaa, että radiolähtetimen haltijalle asetettu erityinen näyttövelvollisuus poistetaan 3 momentista.

Valiokunta ehdottaa perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella, että perustuslaissa säädetyn yhdenvertaisuuden turvaamiseksi pykälästä poistetaan sen 5 momentti, joka koskee ulkomaalaisen vapauttamista hallussapidon luvanvaraisuudesta. Ulkomaalaiset eivät tarvitse radiolupaa yleisimmin heidän hallussaan oleviin radiolähtetimiin kuten matkaviestimiin, koska myös heidän radiolähtetimiinsä sovelletaan 2 momentin säännöksiä luvasta vapauttamisesta. Muiden ulkomaalaisten radiolähtetimiä osalta poistettavaksi esitetyn säännöksen tarkoitus saavutetaan yleensä 3 momentin säännöstä soveltamalla.

Samalla, kun ulkomaalaisten radiolähtetimiä koskevasta alemmanasteisesta erityissääntelystä luovutaan, valiokunta ehdottaa uudeksi 5 momentiksi säännöstä, jolla radiolupavaatimuksista vapautetaan Schengenin sopimuksissa tarkoitettussa poliisiyhteistyössä käytettävät radiolähtetimet. Kyseinen säännös oli hallituksen esityksen perusteella tarkoitus antaa valtioneuvoston asetuksella. Säännöksen tarkoituksena on helpottaa Schengenin sopimuksen mukaista poliisiyhteistyötä. Lupamenettelystä voidaan näiden radiolähtetimiä osalta luopua, koska kyseisiä radiolähtetimiä käytetään Suomessa vain lyhyen aikaa ja koska tarvittaessa lain 34 §:n 1 momentissa säädettäväksi esitetty Viestintäviraston kielto-oikeus on sovellettavissa myös näihin radiolähtetimiin.

8 §. Lupaehdot

Valiokunta ehdottaa 2 momentissa olevan valtuutussäännöksen rajaamista siten, että Viestintävirasto voi antaa määräyksiä tarkastusmenettelyn lisäksi vain lähtetimiä säätämisestä ja muista siihen verrattavista käyttöönoton edellytyksistä.

Lisäksi valiokunta ehdottaa, että 3 momenttiin lisätään edellytyksiä, jotka rajaavat Viestintäviraston toimivaltaa lupaehtojen muuttamiseen. Lupaehtoja saisi muuttaa vain silloin, jos se on välttämätöntä radiotaajuuksien suunnitelmien muuttumisen, taajuuksia koskevien mää-

räysten tai kansainvälisten sopimusvelvoitteiden vuoksi. Lupaehtojen muuttamista radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi ei kuitenkaan pidä sitoa ehdottoman välttämättömyysedellytyksen täytymiseen. Tämä on perusteltua siksi, että radioviestinnän häiriön ollessa kyseessä on arvioitava myös häiriöstä kärsivän etuja ja oikeutta ottaa vastaan radioviestejä.

12 §. Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Valiokunta ehdottaa, että luvan peruuttamisen edellytyksiä tiukennetaan perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitetyn suuntaisesti. Säännöksen on myös lisätty viittaus 36 §:ään, jota ehdotetaan muutettavaksi siten, että Viestintävirastolla on mahdollisuus antaa myös huomautuksia. Näin on haluttu korostaa hallinnon suhteellisuusperiaatetta ja lisätä myös lievempiä vaihtoehtoja lain valvonnassa käytettävien toimenpiteiden joukkoon.

15 §. Pätevyyden osoittaminen

Valiokunta ehdottaa, että 3 momenttiin lisätään perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaisesti yleisluontoinen kuvaus siitä, minkälaista pätevyyttä tutkinnossa on osoitettava.

19 §. Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan muutosta, joka mahdollistaisi radioluvan myöntämisen radiolaitteiden tutkimus- ja kehittämistoiminnassa tarvittavaan radiolaitteiden testaamiseen.

20 §. Olennaiset vaatimukset

Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten valiokunta toteaa, että 1 momentin 1 kohdassa maininta "mukaan lukien sähköturvallisuusvaatimukset siten kuin niistä erikseen säädetään" viittaa sähköturvallisuudesta annettuihin yleisiin säännöksiin. Se ei siis ole itsenäinen valtuutus-säännös, joka oikeuttaisi erillisten turvallisuusnormien antamiseen asetuksella tai viranomaisen määräyksellä.

21 §. Vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Vaatimustenmukaisuuden varmistamista koskeva pykälä on kirjoitettu uudestaan siten, että siinä säädetään selkeämmin ja yksityiskohtaisemmin radiolaitteen valmistajan velvollisuudesta hankkia eräissä tapauksissa lausunto arviointilaitokselta sekä arviointilaitoksen antaman lausunnon oikeudellisesta luonteesta. Lisäksi pykälän rakennetta on muutettu tuomalla selvemmin esiin ja kuvailemalla lyhyesti erilaiset direktiivissä 1999/5/EY määritellyt vaihtoehtoiset tavat varmistaa radiolaitteen vaatimustenmukaisuus.

Valiokunta ehdottaa, että säännöksestä poistetaan viittaus valmistajan edustajaan, koska säännöstä sovelletaan edustajaan jo lain 5 §:n nojalla.

26 §. Viestintäviraston tehtävät

Valiokunta ehdottaa, että 2 kohdassa korvataan radiolaitteiden hyväksyminen täsmällisemmällä termillä "radiolaitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistaminen".

28 ja 29 §. Viestintävirastolle annettavat tiedot ja tiedonsaanti tulliviranomaisilta

Oikeusministeriön lausunnon perusteella säännöksistä on poistettu sanat "tietojen luovuttamista koskevien". Näin on haluttu estää käsitys siitä, että jotkin muut kuin tietojen luovuttamista koskevat salassapitosäännökset kuitenkin rajoittaisivat Viestintäviraston tiedonsaantia säännöksissä määritellyissä tapauksissa.

30 §. Häiriön aiheuttajan tunnistaminen ja paikantaminen

Valiokunta ehdottaa perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaisesti, että Viestintäviraston oikeutta käyttää luottamuksellisen radiolähetyksen sisältöä häiriön aiheuttajan paikantamiseksi ja tunnistamiseksi rajoitetaan. Luottamuksellisen lähetyksen sisältöä Viestintävirasto saisi tarkkailla ja käyttää ainoastaan tunnistaessaan ja paikantaessaan turvallisuusradioviestinnän häiriön aiheuttajaa. Sen sijaan radiolähetyksen tunnistamistietoja, joiden on katsottu jäävän luottamuksellisen viestin salaisuutta koskevan ydin-

alueen ulkopuolelle Viestintävirasto voisi käyttää laajemmin radioviestinnän häiriön aiheuttajan tunnistamisessa ja paikantamisessa.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan radioviestin vastaanottaminen prosessina tulisi jakaa osiin siten, että radiolähetys sisältää tunnistamistiedot ja varsinaisen sisältöosuuden. Häiriötilanteessa Viestintäviraston oikeus tarkkaila radioviestintää sisältää teknisen ja graafisen seurannan lisäksi myös oikeuden kuunnella radiolähetystä tunnistamistietojen saamiseksi. Luottamuksellisen radioviestin suoja koskee lähtökohtaisesti viestin ydinaluetta eli viestin sisältöä. Lukuunottamatta turvallisuusradioviestinnän häiriön aiheuttajan tunnistamis- ja paikantamistilannetta Viestintäviraston on lopetettava radiolähetysten kuuntelu, jos viesti osoittautuu luottamukselliseksi.

Yleisön oikeudesta antaa Viestintävirastolle tietoja radioviestintään liittyvistä häiriöistä myös niissä tapauksissa, joissa viesti on luottamuksellinen, säädetään 37 §:ssä. 30 §:n ja 37 §:n säännökset on tarkoitettu vastaamaan laajuudeltaan toisiaan. 30 §:ään on otettu viittaus 37 §:ään.

Lisäksi säännökseen ehdotetaan uutta 2 momenttia, jossa säädetään luottamuksellisten tietojen hävittämisestä. Luottamuksellista radioviestintää koskevat tiedot on pääsäännön mukaan hävitettävä viimeistään kahden vuoden kulluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tieto saatiin tai päätös radiohäiriöön liittyvässä hallinto- tai rikosasiassa sai lainvoiman. Jos kuitenkin kysymys on turvallisuusradioviestinnän häiriöttömyyden varmistamiseksi tarpeellisista tiedoista, määräaika on kymmenen vuotta.

Säännöksen sanamuotoa on täsmennetty siten, että radioviestinnän ja turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamisen ja paikantamisen lisäksi tietojen hankkimiseen ja käyttöön oikeuttavina toimenpiteinä on mainittu myös häiriön poistaminen ja rajoittaminen sekä häiriön aiheuttajan syytteen saattaminen.

33 §. Häiriöiden poistaminen

Valiokunta ehdottaa, että 2 momentissa nimenomaisesti rajataan Viestintäviraston oikeutta

määrätä radiolaitteen haltijan ja omistajan velvollisuuksista itse laitetta ja sen käyttöä koskeviin toimiin. Pykälän momenttijakoon sisältynyt painovirhe on samalla korjattu.

34 §. Häiriöiden estäminen

Valiokunta esittää, että 1 momentti jaetaan kahdeksi momentiksi. Jako on tarpeen, jotta lain 3 §:ssä säädetty ulkomaalaisten aluksia ja ilma-aluksia koskevat soveltamisalan rajoitukset voidaan kohdistaa täsmällisesti oikeisiin lainkohtiin. Toinen momentti on kirjoitettu suoraksi toimivaltanormiksi, jotta laissa olevien legaali-määritelmien osalta ei syntyisi epäselvyyttä. Toisessa momentissa olevan kielto-oikeuden tarkoituksena on antaa Viestintävirastolle mahdollisuus jo ennalta torjua sellaisten radiolaitteiden maahantuonti ja käyttö, joiden voidaan todennäköisesti olettaa häiritsevän lain 6 §:ssä tarkoitettua radiotaajuuksien suunniteltua käyttöä esimerkiksi siten, että ne toimivat taajuuksilla, jotka on suunnitelmissa varattu toisenlaisille radiolaitteille. Säännös liittyy myös radio- ja telepäätelaitteista ja niiden vaatimustenmukaisuuden vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun direktiivin 9 artiklan 5 kohdan a-alakohdan täytäntöönpanoon.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan arvostellut sitä, että hallituksen esitykseen sisältyvästä lakiehdotuksen 34 §:n 2 momentista ei käy selvästi ilmi, onko kysymyksessä yksittäinen hallintopäätös vai normi. Valiokunnan käsityksen mukaan kyse on hallintopäätöksestä, jolla 1 momentissa tarkoitettu kielto tarvittaessa toteutetaan koko laiteluokkaa tai -tyyppiä koskevana eikä se siksi ole tarpeellinen. Valiokunta ehdottaa säännöksen poistamista.

35 §. Virka-apu

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan katsonut, että 35 §:n 2 momentin kotietsintävaltuudet ovat osin päällekkäisiä lain 31 §:ssä säädetyn tarkastusoikeuden kanssa ja että kotietsintävaltuuksia ei tulisi laajentaa tarpeettomasti eikä ilman perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävää syytä. Perustuslakivaliokunta ei lausun-

nossaan pidä ehdotettuja kotietsintävaltuuksia asianmukaisina.

Liikennevaliokunta toteaa, että 31 §:ssä tarkastajalle annetaan tietyin edellytyksin oikeus päästä paikkaan, jossa radiolaitte on tai sen epäilään olevan. Muita kotietsintään liittyviä oikeuksia tarkastajalla ei ole. Tarkastajalla ei siis ole oikeutta esimerkiksi tutkia suljettujen kaappien sisältöä. Täten poliisin kotietsintäoikeutta ei voida pitää Viestintäviraston tarkastajien tarkastusoikeuden kanssa päällekkäisenä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan häiriöitä aiheuttava tai luvaton radiolaitte on yleensä piilotettavissa siten, että se voidaan löytää vain kotietsinnässä. Siksi pelkkä tarkastus ei välttämättä riitä valvonnan toteuttamiseksi.

Asiaa tulisi tarkastella myös siltä kannalta, että häiriötä aiheuttava radioviestintä loukkaa muiden oikeutta ottaa häiriötä vastaan luvallisia radioviestejä. Siksi tehostetut valtuudet häiriöiden ehkäisemiseksi ovat perusteltavissa.

Liikennevaliokunta kuitenkin korostaa, että kotietsintävaltuuksia ei tule käyttää liian löyhin perustein. Siksi säännöksen sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että kotietsinnän toimittamiseksi tarvitaan *painavia* perusteita epäillä rikoksen tapahtuneen *tietyssä kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa*. Tällä voidaan tarkoittaa esimerkiksi sitä, että radiolähetysten tunnistamistietojen ja muiden, esimerkiksi häiriöstä kärsiviltä naapureilta saatujen tietojen perusteella on erittäin todennäköistä, että radiolähetin sijaitsee tietyssä yksityisasunnossa. Lisäksi yleensä olisi edellytettävä sitä, että laitetta ei ole löydetty 31 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa.

36 §. Pakkokeinot

Säännökseen ehdotetaan lisättäväksi mahdollisuus antaa huomautus. Huomautus voisi olla lievemmissä tapauksissa ensisijainen vaihtoehto korjausvelvoitteelle. Huomautusta ja velvoitetta voitaisiin käyttää myös yhdessä tai toisiaan täydentävästi. Ehdotus liittyy myös 12 §:ään tehtyyn muutosehdotukseen.

37 §. Radioviestinnän luottamuksellisuus

Valiokunta ehdottaa, että hallituksen esitykseen sisältyvä 3. lakiehdotus hylätään, ja sitä vastaava säännös radioviestinnän luottamuksellisuudesta otetaan suoraan radiolakiin. Radioviestintä olisi perustuslain 10 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla luottamuksellista, jollei sitä ole tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi. Säännöksen siirto radiolakiin on perusteltua yleisen lainsäädännön selkiyttämisen vuoksi sekä siksi, että radioviestintä poikkeaa teknisten ja fyysikaalisten ominaisuuksiensa puolesta televiestinnästä. Aina ei ole mahdollisuutta etukäteen tietää, onko radiolähetys luottamuksellinen vai yleisesti vastaanotettavaksi tarkoitettu. Luottamuksellisuuden kannalta on merkitystä sillä, että periaatteessa kuka tahansa voi kuunnella radiolähetystä.

Pykälään ehdotetaan myös säännöstä, joka oikeuttaa tietojen antamisen Viestintävirastolle siinä laajuudessa kuin 30 §:ssä on säädetty Viestintäviraston oikeudesta tarkkailla radioviestintää häiriöiden tunnistamiseksi ja paikantamiseksi. Oikeutta voisivat käyttää erityisesti ne, joiden radioviestintä häiriintyy. Tarkoituksena on mahdollistaa esimerkiksi se, että henkilö joka vahingossa kuulee oman radiovastaanottimensa kautta luottamukselliseksi tarkoitettun radioviestintä, voi kertoa viestin olemassaolosta ja tunnistamistiedoista (esimerkiksi viestin alkamis- ja päättymisajankohdasta) Viestintävirastolle luottamuksellisuuden suojan sitä estämättä. Tietoja luottamuksellisen radioviestintä sisällöstä saa kuitenkin antaa vain turvallisuusradioviestinnän häiriöiden aiheuttajan tunnistamiseksi ja paikantamiseksi. Valiokunta viittaa myös 30 §:n perusteluihin.

Rangaistus vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain mukaan.

38 §. Vaitiolovelvollisuus

Valiokunta ehdottaa edellä 30 ja 37 §:ssä tehtyihin muutoksiin liittyen, että Viestintävirastolle säädetään vaitiolovelvollisuus radioviestintää koskevien tietojen osalta. Tietoja voidaan kuitenkin tietyissä tapauksissa luovuttaa toisille viranomaisille, esim. poliisi- ja syyttäväviranomai-

sille, ulkomaiden viranomaisille tai kansainvälisille toimielimille.

41 §. Arviointilaitos

Valiokunta ehdottaa arviointilaitosta koskevan sääntelyn täsmentämistä siten, että sen tehtävistä sekä sille asetettavista vaatimuksista, rajoituksista ja ehdoista säädetään lailla. Radiolaitteen valmistajan velvollisuudesta hankkia arviointilaitoksen lausunto sekä lausunnon oikeudellisesta luonteesta säädetään lain 21 §:ssä.

42 §. Hyvä hallinto ja oikeusturva arviointimenettelyssä

1 momentissa säädetään hyvän hallinnon vaatimuksista, joita on noudatettava myös silloin, kun arviointilaitos on oikeudelliselta luonteeltaan muu kuin viranomainen.

2 momentissa säädetään oikeussuojakeinoista arviointilaitoksen yksittäistapauksessa tekemään päätökseen.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Valiokunnan käsityksen mukaan on selvää, että kun vanha laki kumotaan, myös sen nojalla annetut alemmanasteiset säädökset kumoutuvat. 45 §:n osalta voidaan todeta, että lain siirtymäsäännös vapauttaa ennen määräpäivää markkinoille saatetut laitteet pakollisesta uuden lain mukaisesta vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta. Muilta osin näihinkin laitteisiin sovelletaan uuden lain säännöksiä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikennevaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 3. lakiehdotus hylätään, ja

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Radiolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on:

(1—3 kohta kuten HE)

4) edistää viestintämarkkinoiden tehokkuutta yleisessä teletoiminnassa.

2 §

Soveltamisala

(1—2 mom. kuten HE)

(3 mom. poist.)

3 §

Soveltamisalan rajoitukset

Tämän lain 7, 15, 20, 21, 28, 31 ja 32 § ja 34 §:n 3 momentti eivät koske puolustusvoimia

eikä *Rajavartiolaitosta* niiden harjoittaessa sotilaalliseen maanpuolustukseen liittyvää radioviestintää eikä niiden yksinomaan sotilaallisessa maanpuolustustarkoituksessa hallussa pitämiä radiolaitteita.

Tämän lain 17 §:n 1 momenttia, 28 §:n 3 momenttia, 31 §:ää ja 34 §:n 2 ja 3 momenttia ei sovelleta vieraan valtion sota-aluksen, sotilasilma-aluksen tai muun yksinomaan valtion tarkoitukseen käytettävän ilma-aluksen radiolaitteisiin. (Uusi)

Muun kuin 2 momentissa tarkoitetun ulkomaisen aluksen tai ilma-aluksen radiolähtettiin ei sovelleta tämän lain 31 §:n 1 ja 2 momenttia eikä 34 §:n 2 momenttia. Myöskään 34 §:n 3 momenttia ei sovelleta mainittuihin radiolähtettiin, jos radiolähtetimen haltija tai käyttäjä pyynnöstä esittää luvan tai todistuksen siten kuin 17 §:n 1 momentissa ja 31 §:n 3 momentissa säädetään. (Uusi)

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

(1—6 kohta kuten HE)

7) radiolähteyksen tunnistamistiedolla tietoa radioaseman tunnisteesta, radiolähtetimen lajista tai käyttäjästä sekä tietoa radiolähteyksen alkamisajankohdasta, kestosta tai lähetyspaikasta (Uusi);

(8 ja 9 kohta kuten HE:n 7 ja 8 kohta)

5 §

Radiolaitteen valmistajan sijasta vastuussa olevat

Mitä tämän lain 21, 22, 23 ja 28 §:ssä säädetään valmistajasta, koskee soveltuvien osin tämän valtuutettua edustajaa, jos valmistaja ei ole sijoittautunut Euroopan talousalueelle. Jos valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja eivät ole sijoittautuneet Euroopan talousalueelle, tämän lain säännöksiä sovelletaan myös siihen, joka saattaa laitteen markkinoille Euroopan talousalueella.

2 luku

Radiotaajuushallinto

6 §

Radiotaajuuksien käyttö

Viestintävirasto määrää radiotaajuuksien käytöstä eri käyttötarkoituksiin *ottaen huomioon radiotaajuuksien käyttöä koskevat kansainväliset määräykset ja suositukset*. Määräyksissä on oltava tiedot taajuusalueen käyttötarkoituksesta sekä tärkeimmistä radio-ominaisuuksista, jotka taajuusaluetta käyttävän radiolaitteen on täytettävä.

(2 mom. kuten HE)

Viestintävirasto voi yksittäisessä tapauksessa teknisen syyn vuoksi poiketa 2 momentissa tarkoitetusta vahvistetusta käyttösuunnitelmasta, jos se on *radioviestinnän* häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi välttämätöntä.

7 §

Radiolupa

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Radiolähtetimen hallussapitoon ei tarvita radiolupaa, jos radiolähtetin on pysyvästi tehty teknisesti kykenemättömäksi radioviestintään tai jos *muuten on selvää*, että hallussapidon tarkoituksena ei ole laitteen käyttäminen radioviestintään.

(4 mom. kuten HE)

Vieraan valtion poliisimies ei tarvitse radiolupaa tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta Schengenissä 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen (SopS 23/2001) 41 artiklassa tarkoitetussa takaa-ajossa tai 40 artiklassa tarkoitetussa rajan yli tapahtuvassa tarkkailussa käytettävän radiolähtetimen hallussapitoon ja käyttöön.

8 §

Lupaehdot

Viestintävirasto voi liittää radiolupaan taajuuksien tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön, viestintämarkkinoiden tehokkuuden ja *radioviestinnän* häiriöiden estämisen tai poistamisen kannalta tarpeellisia ehtoja. Viestintävirasto voi lisäksi lupaehdoissa määrätä, että radiolupaa on säilytettävä radiolähettimen välittömässä läheisyydessä.

Suuren häiriöriskin aiheuttavan radiolähettimen lupaehdoissa voidaan määrätä, ettei lähetintä saa ottaa käyttöön ennen kuin Viestintävirasto on tarkastuksen perusteella hyväksynyt käytönoton. Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset tarkastusmenettelystä *sekä lähettimien säätämisestä ja muista siihen verrattavista* käyttöönoton hyväksymisen edellytyksistä.

Viestintävirasto voi radioluvan voimassa ollessa muuttaa lupaehdot, *jos se on välttämätöntä* radiotaajuuksien suunnitelmien muuttamisen, taajuuksia koskevien määräysten tai kansainvälisten sopimusvelvoitteiden vuoksi, *tai jos se on perusteltua radioviestinnän* häiriöiden estämisen tai poistamisen vuoksi.

9 §

(Kuten HE)

10 §

Radioluvan ja taajuusvarauksen myöntäminen

(1—3 mom. kuten HE)

Jollei 5—7 momentista muuta johdu, radiolupa tai 9 §:ssä säädetyt edellytykset täyttävä taajuusvaraus on myönnettävä, jos:

(1 ja 2 kohta kuten HE)

3) Viestintävirastolla ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan radioviestintää koskevia säännöksiä, määräyksiä tai radiolupaan *liitettyjä* ehtoja.

(5—7 mom. kuten HE)

11 §

(Kuten HE)

12 §

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos

1) *luvanhaltija 36 §:n mukaisesti määrätystä toimenpiteistä huolimatta vakavasti ja toistuvasti rikkoo radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaista* lupahtoa taikka *olennaisesti rikkoo* radiolupa tai radiotaajuuksien varaukseen liittyvää maksuvelvollisuutta (*poist.*);

(2—4 kohta kuten HE)

5) televisio- ja radiotoimintaa varten myönnetty toimilupa lakkaa olemasta voimassa televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 13 §:n mukaisesti tai raukeaa mainitun lain 14 §:n mukaisesti;

(6—7 kohta kuten HE)

13—14 §

(Kuten HE)

15 §

Pätevyyden osoittaminen

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Pätevyystodistuksen saamiseksi (*poist.*) on suoritettava *pätevyystutkinto*. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestinnän lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä tutkinnon vastaanottajat, *joiden on oltava virka- tai työsuhteissa Viestintävirastoon*.

(4 mom. kuten HE)

Tutkinnossa hylätty voi vaatia tutkintosuorituksensa arvioinnin oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta niin kuin 40 §:ssä säädetään.

(6 mom. kuten HE)

16—18 §

(Kuten HE)

3 luku

Radiolaitteiden markkinoille saattaminen

19 §

Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö

(1—3 mom. kuten HE)

Radiolähetintä ei saa käyttää radioviestintään, jos sen ei ole varmistettu täyttävän 20 tai 24 §:ssä tarkoitettuja vaatimuksia. Radiolähetintä saa kuitenkin käyttää radioviestintään, jos sen käyttöoikeus on hyväksytty 7 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla tai jos Viestintävirasto on myöntänyt 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua radioluvan sen hallussapitoon ja käyttöön radiolaitteiden tutkimus- ja kehittämistoiminnassa.

20 §

(Kuten HE)

21 §

Vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

(1. mom. poist.)

Radiolaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava:

- 1) sisäisellä tuotevalvonnalla;*
- 2) erityiset radiolaitetestit sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;*
- 3) erityiset radiolaitetestit ja 39 §:ssä tarkoitettua arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla; tai*
- 4) täydellisellä laadunvarmistuksella. (Uusi)*

Radiolähettimen, jonka valmistaja on soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 1 momentin 2, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. (Uusi)

Radiolähettimen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. (Uusi)

Radiovastaanottimen ja radiolaitteen vastaanotinosien vaatimustenmukaisuus on osoitettava 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. (Uusi)

*Jokaisessa 1 momentissa tarkoitettussa menettelyssä radiolaitteen valmistajan on varmistettava, että radiolaite täyttää 20 §:ssä tarkoitettuja olennaiset vaatimukset sekä laadittava asiakirja, jossa radiolaitteen vakuutetaan täyttävän nämä vaatimukset (**vaatimustenmukaisuusvakuutus**). Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on radiolaitteelle lisäksi tehtävä erityiset radiolaitetestit. Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on lisäksi esitettävä erityisiin radiolaitestien tuloksiin ja radiolaitteesta laadittuun tekniseen asiakirjaan perustuva rakennetiedosto 41 §:ssä tarkoitettulle arviointilaitokselle. (Uusi)*

Arviointilaitoksen 5 momentissa tarkoitettua radiolaitteen rakennetiedostosta antama kielteinen lausunto ei estä valmistajaa saattamasta radiolaitetta markkinoille, jos radiolaite täyttää 20 §:ssä tarkoitettuja olennaiset vaatimukset. (Uusi)

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä valmistajan on käytettävä tuotteiden suunnittelussa, valmistuksessa ja tarkastuksessa arviointilaitoksen hyväksymää laatujärjestelmää. Valvontaa varten valmistajan on annettava arviointilaitokselle tarvittavat tiedot sekä sallittava tuotanto-, tarkastus-, testaus- ja varastotilojensa tarkastaminen. Jos laatujärjestelmä ei enää täytä sille tämän lain nojalla asetettuja vaatimuksia, arviointilaitos voi peruuttaa hyväksyntänsä. (Uusi)

Vaatimustenmukaisuuden varmistamismenettelyihin liittyvät asiakirjat on laadittava suomen tai ruotsin kielellä taikka arviointilaitoksen tai Viestintäviraston hyväksymällä kielellä. Valmistajan on säilytettävä mainitut asiakirjat Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansallisten viranomaisten saatavilla vähintään kymmenen vuotta sen jälkeen, kun viimeinen radiolaite on valmistettu. (HE:n 4 ja 3 mom.)

Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset radiolaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen

yhteydessä laadittavista asiakirjoista (*poist.*).
(HE:n 2 mom.)

22 §

Merkitseminen ja annettavat tiedot

Radiolaitteen valmistajan on varustettava 21 §:n (*poist.*) mukaisesti varmistettu radiolaitte merkinnällä siten kuin Viestintävirasto määrää.
(2 mom. kuten HE)

23 §

Ilmoitus markkinoille saattamisesta

Jos 21 §:n (*poist.*) mukaisesti varmistettu radiolähetin toimii taajuuksilla, jotka Viestintäviraston määräyksissä osoitetaan muuhun käyttötarkoitukseen, valmistajan on ilmoitettava Viestintävirastolle aikomuksesta saattaa radiolähetin markkinoille.

(2 mom. kuten HE)

24 §

(Kuten HE)

4 luku

Ohjaus ja valvonta

25 §

(Kuten HE)

26 §

Viestintäviraston tehtävät

Viestintävirasto hoitaa radiotaajuuksia koskevaa hallintoa. Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Viestintäviraston tehtävänä on:

(1 kohta kuten HE)

2) varmistaa 24 §:n 1 momentin 1, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen radiolaitteiden vaatimustenmukaisuus;

(3—5 kohta kuten HE)

27 §
(Kuten HE)

28 §

Viestintävirastolle annettavat tiedot

Viestintävirastolla on (*poist.*) salassapitosäännösten estämättä oikeus saada radiolaitteen valmistajalta, laitteen markkinoille saattamisesta vastaavalta, maahantuojalta, myyjältä sekä arviointilaitokselta tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

29 §

Tiedonsaanti tulliviranomaiselta

Viestintävirastolla on (*poist.*) salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tulliviranomaiselta radiolaitteen maahantuojan nimi sekä maahan tuotujen laitteiden määrää ja tuontiajan kohtaa koskevia tietoja.

30 §

Häiriön aiheuttajan tunnistaminen ja paikantaminen

(1 mom. *poist.*)

Viestintävirastolla on oikeus tarkkailla radioviestintää ja sen teknistä toteutusta radiotaajuuksien riittävän häiriöttömyyden ja tehokkaan käytön turvaamiseksi. Luottamuksellisen radiolähetysten tunnistamistietoja saa tarkkailla ja käyttää vain siinä määrin kuin se on tarpeellista radioviestinnän häiriön aiheuttajan tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi sekä häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi. Luottamuksellisen radiolähetysten sisältöä saa tarkkailla ja lähetysten sisällöstä saatuja tietoja saa käyttää kuitenkin vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

Viestintäviraston on hävitettävä luottamuksellista radioviestintää koskevat tiedot sen jälkeen, kun ne eivät ole tarpeen radioviestinnän riittävän häiriöttömyyden varmistamiseksi taikka häiriötä koskevan hallinto- tai rikosasian käsittelemiseksi. Tiedot on hävitettävä viimeistään kahden tai, jos kyse on turvallisuusradioviestinnän häiriöttömyyden varmistamiseksi tarpeellisista tiedoista, viimeistään kymmenen vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tieto saatiin tai päätös radiohäiriöön liittyvässä hallinto- tai rikosasiassa sai lainvoiman.(Uusi)

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee myös niitä tietoja, jotka Viestintävirastolle annetaan 37 §:n 3 momentin nojalla. (Uusi)

31 §

Tarkastus

Viestintäviraston tarkastajalla on oikeus tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus paikassa, jossa on:

(1 ja 2 kohta kuten HE)

3) 14 §:ssä tarkoitettu sähkölaite, jonka on todettu tai jonka todennäköisin syin epäillään toimineen tai toimivan säännösten tai määräysten vastaisesti tai aiheuttavan häiriön; taikka

(4 kohta kuten HE)

Tarkastajalla on myös oikeus päästä paikkaan, jossa 1 momentissa tarkoitettua laitteen todennäköisin syin epäillään olevan. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa, ellei ole erityistä syytä epäillä, että 39 §:n 1 momentin 1, 2 tai 3 kohdan säännöksiä tai rikoslain 38 luvun 5—7 §:ää on rikottu.

(3 mom. kuten HE)

32 §

Radiolaitteen tutkittavaksi ottaminen

(1 mom. kuten HE)

Jos tutkittavaksi otettu radiolaite täyttää tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten

ja määräysten vaatimukset ja sen arvo on alentunut tutkimuksen vuoksi, omistajalle on vaatimuksesta maksettava radiolaitteesta käypää hintaa vastaava korvaus.

(3 mom. kuten HE)

33 §

Häiriöiden poistaminen

(1 mom. kuten HE)

Jos radiolähetin aiheuttaa radioviestinnälle tai muille radiolaitteille häiriötä, radiolähetimen haltijan ja omistajan on poistettava häiriö tai rajoitettava sitä. Jos häiriö johtuu radiovastaanottimen teknisistä ominaisuuksista, häiriön poistaminen on radiovastaanottimen haltijan ja omistajan vastuulla. Viestintävirasto voi määrätä, mihin muihin radiolaitteen teknisiä ominaisuuksia tai käyttöä koskeviin toimiin radiolaitteen haltijan ja omistajan on ryhdyttävä häiriön ja sen vaikutusten ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi.

(3 mom. kuten HE)

Jos osapuolet eivät voi sopia häiriön poistamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä taikka niistä aiheutuvien kustannusten määrästä tai jakamisesta, Viestintävirasto ratkaisee asian. (poist.)

Edellä 2—4 momentissa tarkoitettua menettelyä sovelletaan myös silloin, kun radiolaite aiheuttaa häiriötä televerkolle, telepäätelaitteelle tai sähkölaitteistolle, jonka häiriönsieto-ominaisuudet ovat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset.(Uusi 5. mom.)

34 §

Häiriöiden estäminen

Viestintävirastolla on oikeus kieltää radiolaitteen maahantuonti, kaupan pitäminen, myynti, luovutus ja käyttö, jos radiolaite on aiheuttanut haitallisen häiriön tai sen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan haitallisen häiriön. (Poist.)

(2 mom. poist.)

Viestintävirastolla on oikeus kieltää radiolaitteen maahantuonti, kaupan pitäminen, myyn-

ti, luovutus ja käyttö myös, jos radiolaitteen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan häiriötä 6 §:ssä tarkoitetulle radiotaajuuksien suunnitellulle käytölle. (Uusi)

(3 mom. kuten HE)

35 §

Virka-apu

(1 mom. kuten HE)

Jos on *painavia* perusteita epäillä, että tietys-
sä kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa on
tehty rikoslain 38 luvun 7 §:ssä taikka tämän lain
39 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu
rikos, (*poist.*) lainvastaisen radiolaitteen löytä-
miseksi tai rikoksen selvittämiseksi saadaan toi-
mittaa kotietsintä ja *henkilöntarkastus* sen estä-
mättä, mitä pakkokeinolain (450/1987) 5 luvun
1 §:n 1 momentissa ja 10 §:n 1 momentissa sää-
detään.

36 §

Pakkokeinot

*Viestintävirasto voi antaa huomautuksen sil-
le, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla an-
nettuja säännöksiä tai määräyksiä tai lupaehtoja,
ja velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai
laiminlyöntinsä.*

(2 mom. kuten HE)

5 luku

Erinäiset säännökset

37 § (Uusi)

Radioviestinnän luottamuksellisuus

*Radioviestintä on luottamuksellista, jollei
sitä ole tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi.*

*Se, joka on ottanut vastaan tai muutoin saa-
nut tiedon luottamuksellisesta radiolähetykses-
tä, jota ei ole hänelle tarkoitettu, ei saa oikeu-*

*dettomasti ilmaista eikä käyttää hyväksi tietoa
lähetyksen sisällöstä tai olemassaolosta.*

*Mitä 2 momentissa säädetään, ei estä tiedon
antamista Viestintävirastolle luottamuksellisen
radiolähetyksen olemassaolosta ja tunnistamis-
tiedoista, jos se on tarpeen radioviestinnän häi-
riön tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön
poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön
aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi. Tietoja
luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä saa
antaa vain, jos se on välttämätöntä turvallisuus-
radioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, pai-
kantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi
taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattami-
seksi.*

*Rangaistus 2 momentissa säädetyn vaitiolo-
velvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain
38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jollei teko
ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mu-
kaan tai jollei siitä muualla kuin rikoslain 38 lu-
vun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.*

38 § (Uusi)

Vaitiolovelvollisuus

*Viestintäviraston 30 §:n 1 momentin ja 37 §:n
3 momentin nojalla saamat tiedot luottamuksel-
lisesta radiolähetyksestä on pidettävä salassa.*

*Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tunnis-
tamistietojen antamista toiselle viranomaiselle,
jos se on tarpeen häiriön aiheuttamista koske-
van rikoksen selvittämistä tai syytteeseen panoa
varten taikka radioviestinnän häiriön poistami-
seksi tai rajoittamiseksi.*

*Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tietojen
hyväksikäyttökiellosta sekä vaitiolovelvollisuu-
den ja hyväksikäyttökiellon rikkomisesta tuomit-
tavasta rangaistuksesta on voimassa, mitä vi-
ranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa
laissa (621/1999) säädetään.*

39 ja 40 §

(Kuten HE:n 37 ja 38 §)

41 (39) §

Arviointilaitos

Liikenne- ja viestintäministeriö nimeää hakemuksesta arviointilaitoksen, jonka tehtävänä on antaa lausuntoja radiolaitteiden vaatimustenmukaisuudesta, määritellä erityisiä radiotestisarjoja sekä hyväksyä ja valvoa radiolaitteiden laadunvarmistusjärjestelmiä. Arviointilaitos voidaan nimetä määrääjäksi. Hakemuksessa on esitettävä ministeriön pyytämät hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot. (Uusi)

(Poist.) Arviointilaitoksen tulee olla toiminnallisesti ja taloudellisesti radiolaitteiden valmistajista riippumaton. Sillä tulee olla toiminnan laajuuden kannalta riittävä vastuuvakuutus tai muu vastaava järjestely ja käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä sekä toiminnan edellyttämät järjestelmät, laitteet ja välineet.

(HE:n 39 §:n 2 mom. poist.)

Liikenne- ja viestintäministeriö valvoo arviointilaitosten toimintaa. Arviointilaitoksen on ilmoitettava toimintansa muutoksista, joilla voi olla vaikutusta arviointilaitoksena toimimisen edellytyksiin. Jos arviointilaitos ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii säännösten vastaisesti, liikenne- ja viestintäministeriö voi peruuttaa nimeämisen.

(4 mom. kuten HE:n 39 §:n 4 mom.)

42 § (Uusi)

Hyvä hallinto ja oikeusturva arviointimenetelyssä

Arviointilaitoksen on suorittaessaan 41 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviään noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966), asiakirjain lähettämisestä annetussa laissa (74/1954) ja kielilaissa (148/1922) säädetään.

Arviointilaitoksen radiolaitteen laadunvarmistusjärjestelmää koskevaan päätökseen voi hakea oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 40 §:ssä säädetään.

43 §

(Kuten HE:n 40 §)

6 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

44 ja 45 §

(Kuten HE:n 41 ja 42 §)

LiVM 6/2001 vp — HE 80/2001 vp

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Erkki Pulliainen /vihr	Ismo Seivästö /kd
vpj.	Annika Lapintie /vas	Timo Seppälä /kok
jäs.	Jyri Häkämies /kok	Lasse Virén /kok
	Saara Karhu /sd	Raimo Vistbacka /ps
	Eero Lämsä /kesk	Matti Vähänäkki /sd
	Raimo Mähönen /sd	Harry Wallin /sd
	Tero Mölsä /kesk	vjäs. Leena-Kaisa Harkimo /kok.
	Markku Rossi /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Pekka Nurminen.